

Державний архів Запорізької області

не раніше 1861 р. -
1919 р.

Біленське сільське
управління,
с. Біленьке
Біленської волості
Катеринославського повіту
Катеринославської губернії

Фонд № 283
ОПИС № 1
справ постійного зберігання
за 1919 р.

Передмова

до опису № 1 фонду № 283 Біленське сільське управління, с. Біленьке Біленської волості Катеринославського повіту Катеринославської губернії

1. Історія фондоутворювача

Сільські управління були утворені реформою видатного російського державного діяча П.Д. Кисельова (1838-1840 рр.) як органи самоуправління державних селян, після реформи 1861 р. – селян, звільнених з кріпацької залежності.

Точну дату створення Біленського сільського управління не встановлено. У довіднику «Історія міст і сіл Української РСР. Запорізька область.» є інформація про заснування с. Біленьке Біленської волості Катеринославського повіту Катеринославської губернії в другій половині 18 століття. Вперше поселення Біленьке фігурує в історичних документах з 1770 р.

Біленське сільське управління було виконавчим органом Біленського сільського сходу і підпорядковувалось Біленському волосному правлінню.

Сільський сход був розпорядчим органом сільської громади у справах переділу громадської землі, розподілу податків і повинностей, призначенні опікунів, вирішенні дрібних карних справ. На ньому також обиралися виборні на волосний сход та кандидати у волосні судді, сільське управління, яке складалося зі старости і посадових осіб: збирачів податків, суддів, сільських писарів, наглядачів школи, магазину, лікарні. Сільське управління, під наглядом волосного правління і урядових установ, фактично здійснювало функції адміністративно-поліцейського і господарського управління сільською громадою.

До обов'язків сільського старости входили: скликання та розпуск сільських сходів, винесення на обговорення питань про потреби сільської громади, виконання вироків сільського сходу, розпоряджень волосного правління, установ, що відали управлінням і поземельним облаштуванням селян, місцевої поліції та уряду; забезпечення своєчасного збирання грошових внесків та інших повинностей, стеження за порядком в училищах, лікарнях, інших громадських установах, що утримувалися за власний кошт. Староста також виконував функції поліцейського характеру: охорона громадського порядку, попередження потрав хліба, лісових пожеж і порубок, організація допомоги у надзвичайних ситуаціях (стихійні лиха, епідемії тощо), затримання волоцюг, втікачів та припровадження їх до місцевої поліції, у разі скоєння злочину – проведення попереднього слідства, затримання винуватця.

Біленське сільське управління розташовувалося на території с. Біленьке. Його діяльність розповсюджувалася на Біленську сільську громаду.

Сільські управління ліквідовувались на підставі декрету Тимчасового робітничо-селянського уряду України «Про організацію влади на місцях» від 30 листопада 1918 р., але діяльність простежується до 1919 р.

2. Історія фонду

Документи Біленського сільського управління, с. Біленьке Біленської волості Катеринославського повіту Катеринославської губернії поступили на зберігання до Державного архіву Запорізької області 30 червня 1926 р. і були включені до фонду № 62 «Біленське волосне правління».

Відповідно до акту від 12 жовтня 1948 р. № 13 1 (одна) справа була передана до фонду № 205 «Біленське сільське управління». Рукописний опис на 1 (одну) справу складений у 1950 р.

Відповідно до акту від 22 липня 1953 р. № 16 документи фонду № 205 «Біленське сільське управління» у кількості 1 (однієї) справи було передано на таємне зберігання до фонду Р-2112 «Біленське сільське управління, с. Біленьке Біленської волості Катеринославського повіту Катеринославської губернії».

Відповідно до акту від 17 квітня 1957 р. № 95 фонд Р-2112 «Біленське сільське управління, с. Біленьке Біленської волості Катеринославського повіту Катеринославської губернії» у складі 1 (однієї) одиниці зберігання був розсекречений і переданий на загальне зберігання.

Відповідно до акту від 4 жовтня 2004 р. № 2112-4 з відділу реєстрації актів цивільного стану Запорізького районного управління юстиції до фонду Р-2112 «Біленське сільське управління с. Біленьке Біленської волості Катеринославського повіту Катеринославської губернії» Державного архіву Запорізької області надійшла 1 (одна) справа.

У ході складання анотованого реєстру описів фондів було виявлено 2 (дві) справи, що не стосуються даного фонду, за актом від 24 квітня 2008 р. № 24 їх було передано до фонду № 283 «Біленське сільське управління, с. Біленьке Біленської волості Катеринославського повіту Катеринославської губернії».

Станом на 23.07.2012 у фонді № 283 «Біленське сільське управління, с. Біленьке Біленської волості Катеринославського повіту Катеринославської губернії» нараховується 2 (дві) справи за 1919 р.

У фонді відклалися такі документи: Посімейні списки громадян с. Біленьке.

З метою покращення інформаційно-пошукового рівня проведено удосконалення опису № 1. У ході роботи:

- перескладені заголовки справ;
  - перевірено кількість аркушів у справах;
- Збережена стара схема систематизації.

Складено опис № 1 за 1919 р. на 3 (три) справи, з № 1 по № 3. Останньою справою до опису приєднано перескладений опис.

До опису складено довідковий апарат:

- титульний аркуш;
- передмова

Начальник відділу зберігання,
обліку та довідкового апарату

_____ О.Ю. Зінчик

Державний архів
Запорізької області

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Державного архіву
Запорізької області

_____ О.С. Тедєєв
_____ 2012 р.

Фонд № 283
ОПИС № 1
справ постійного зберігання
за 1919 рік.

Біленське сільське управління, с. Біленьке Біленської волості
Катеринославського повіту Катеринославської губернії

№№ з/п	Заголовки справ	Крайні дати	Кількіст ь аркушів	Примі тки
1	2	3	4	5
1.	Посімейний список громадян села	1919	332	
2.	Те саме	1919		
3.	Перескладений опис		1	

В даний опис внесено 3 (три) справи
з № 1 по № 3

Опис уклав _____ Є.С. Калітка

Начальник відділу зберігання
обліку та довідкового апарату _____ О.Ю. Зінчик

СХВАЛЕНО
Протокол засідання ЕПК
Державного архіву
Запорізької області
_____ № _____